

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. K.,** zast. Alexandrem Petričkem, advokátem, se sídlem Chrastavská 188/27, Liberec, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje,** se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2016, č. j. OD 683/16-21/67.1/16204/NL, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 20. 7. 2017, č. j. 58 A 14/2016 – 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Liberec, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně"), ze dne 6. 6. 2016, č. j. MML 238011/15/6185/OD/Kom. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu"), pro porušení § 6 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 23. 12. 2015 v 15:20 hod. řídil motorové vozidlo tovární značky Dacia Duster, RZ X, na ulici Tanvaldská v Liberci, aniž byl za jízdy připoután bezpečnostním pásem, za což mu byla uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci. Žalobce namítal, že svědecké výpovědi policistů, o něž se rozhodnutí o přestupku opírá, jsou rozporuplné. Tvrdil také, že kromě těchto svědeckých výpovědí není ve spise založen žádný důkaz prokazující jeho údajné přestupkové jednání. Správní orgány se navíc podle žalobce nezabývaly jeho argumenty, že v době spáchání přestupku bylo šero a světlomety žalobcova vozu osvětlovaly vozidlo policejní hlídky.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. Krajský soud shrnul zjištěný skutkový stav, kdy oba policisté jako svědci shodně vypověděli, že stáli s policejním vozidlem kolmo k ulici Tanvaldská, žalobce přijížděl s vozidlem tovární značky Dacia z levé strany, z centra Liberce na Jablonec. Policisté si všimli, že žalobce není připoután bezpečnostním pásem. Z důvodu provozu nebylo možné vozidlo bezpečně zastavit na ulici Tanvaldská, proto policisté sledovali vozidlo žalobce a během jízdy viděli, že bezpečnostní pás visí u levého sloupku, a následně, že se řidič bezpečnostním pásem připoutával. K otázce věrohodnosti vyjádření policistů krajský soud odkázal na právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem, že se výpovědi policistů zásadně považují za věrohodné, pokud neexistuje konkrétní důvod k opačnému posouzení. V posuzovaném případě pochybnosti o věrohodnosti svědeckých výpovědí nenastaly a zjištění skutečného stavu věci tak odpovídalo požadavkům stanoveným v § 3 a v § 50 odst. 3, 4 a § 51 odst. 1 zákona 500/2004 Sb., správní řád. Pokud žalobce v žalobě tvrdil, že ve výpovědích zasahujících policistů jsou rozpory, nijak blíže toto své tvrzení nekonkretizoval.

[4] Žalobce dále namítal, že se správní orgán nezabýval jeho argumenty, v nichž poukazoval na výhledové podmínky policistů za šera a upozorňoval na rozsvícená světla na jeho vozidle, pozadí tmavého lesa a stráně za vozidlem. K těmto žalobcovým argumentům se však správní orgán I. stupně jasně vyjádřil na str. 3 svého rozhodnutí. Zdůraznil, že oba svědci byli na výhledové a povětrnostní podmínky dotázáni a oba shodně uvedli, že v době pozorování přestupku nebyly povětrnostní ani výhledové podmínky takové, aby svědkům znemožnily pozorování přestupkového jednání.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností.

[6] Stěžovatel namítá, že mu bylo odepřeno právo účasti na jednání soudu, ačkoliv trval na jeho konání. Poté, co byl stěžovatel vyrozuměn o termínu konání ústního jednání, požádal přípisem ze dne 10. 7. 2017 o konání jednání v jiném termínu, jelikož v době nařízeného jednání čerpá dovolenou. O tom, že jeho žádosti nebylo vyhověno, se dozvěděl až z rozsudku krajského soudu. Pokud měl soud pochybnosti o důvodech, pro které stěžovatel žádal o odročení jednání, mohl jej vyzvat k jejich doložení. Stěžovatel by tak učinil, pokud by bylo na předvolání k jednání uvedeno, že je důvody pro odročení jednání doložit.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvádí, že pokud by mohl být přítomen nařízenému jednání, mohl vyvrátit tvrzení policistů ve vztahu k viditelnosti v době údajného spáchání přestupku například zprávou meteorologického ústavu. V rozhodné době se již stmívalo, jelikož šlo o období zimního slunovratu, kdy je den nejkratší. Svědek proto nemohl do

jeho vozidla vidět na vzdálenost 60 metrů. Stěžovatel dále poukázal na svoji výšku a váhu ve vztahu k rozměrům vozidla, a také na oblečení tmavé barvy, což by vše policistům znemožnilo uvidět bezpečnostní pás viset u levého sloupku.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Stěžovatel namítal, že mu krajským soudem bylo odepřeno právo účastnit se jednání. Podle § 49 odst. 1 s. ř. s. „[k] *projednání věci samé nařídí předseda senátu jednání a předvolá k němu účastníky tak, aby měli čas k přípravě přiměřený povaze věci, alespoň však 10 dnů*." Podle odst. 3 „[n]*eúčast řádně předvolaných účastníků nebrání projednání a skončení věci, nejsou-li důvody pro odročení podle § 50*."

[12] Podle § 50 s. ř. s. „[z] *důležitých důvodů může být jednání odročeno. Soud může odročit jednání též tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhnou*."

[13] V rozsudku ze dne 17. 2. 2005, č. j. 2 Afs 5/2005 - 96, Nejvyšší správní soud konstatoval, že jednání musí být podle § 50 s. ř. s. odročeno vždy, když existuje důležitý důvod, přičemž za důležitý důvod bude nutno považovat neúčast účastníka nebo jeho zástupce na jednání z omluvitelných důvodů.

[14] V rozsudku ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 27/2016 - 70, potom zdejší soud shledal, že předpokladem pro odročení jednání podle § 50 s. ř. s. je, že omluva je odůvodněna vážným důvodem (tj. důvodem, který přítomnost osoby u jednání prakticky znemožňuje) a tento důvod je konkretizován a doložen, přičemž „[p]*ožadavek konkretizace a doložení tvrzených důvodů nepřítomnosti je v této souvislosti zcela opodstatněný, protože jedině jeho prostřednictvím může soud ověřit, zda jde o skutečnou nepřítomnost z omluvitelných důvodů nebo o nepodložené tvrzení účastníka řízení, jehož účelem má být oddálení rozhodnutí ve věci*."

[15] V posuzovaném případě z obsahu soudního spisu vyplývá, že stěžovatel na výzvu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. krajskému soudu přípisem ze dne 31. 1. 2016 (na č. l. 24 spisu krajského soudu) sdělil, že nesouhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Podle

doručenky na č. l. 13 spisu krajského soudu bylo stěžovateli předvolání na ústní jednání dne 20. 7. 2017 doručeno dne 2. 7. 2017.

[16] Dne 10. 7. 2017 stěžovatel krajskému soudu osobně doručil omluvu z jednání (č. l. 26), v níž uvedl: „*Tímto se omlouvám z jednání 20. 7. 2017 v 8,30hod. V této době jsem na dovolené. Současně žádám o náhradní termín jednání, kterého se chci zúčastnit na dobu mimo letních prázdnin*.“

[17] Podle protokolu o jednání na č. l. 28 se za stranu žalobce nikdo nedostavil a jednání proběhlo v jeho nepřítomnosti. V napadeném rozsudku krajský soud uvedl, že nevyhověl žalobcově žádosti o odročení ústního jednání na dobu po letních prázdninách z důvodu čerpání dovolené, protože žalobce své tvrzení o nemožnosti účasti na ústním jednání z důvodu čerpání dovolené ničím nedoložil. Odkázal přitom na výše citovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 27/2016 - 70.

[18] Nejvyšší správní soud postup krajského soudu pokládá za správný. Stěžovatel své tvrzení o čerpání dovolené nijak nedoložil ani nekonkretizoval, tj. neuvedl ani dobu, po kterou bude dovolenou čerpat. K námitce stěžovatele, že z předvolání údajně nevyplývalo, že důvody odročení jednání musí být doloženy, Nejvyšší správní soud uvádí, že povinnost prokázat nebo alespoň osvědčit svá tvrzení je neodmyslitelnou součástí procesních předpisů. S výjimkou situací, kdy zákon výslovně přenáší důkazní břemeno na jiný subjekt, musí tak být účastník řízení vždy schopen svá tvrzení přiměřeně doložit (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2012, č. j. 4 As 61/2012 - 22). Účastník řízení proto nemůže oprávněně očekávat odročení jednání pouze na základě obecně formulované a nijak nedoložené omluvy.

[19] V situaci, kdy účastník řízení není zastoupen advokátem, jako tomu bylo v posuzovaném případě, je nicméně třeba věnovat zvýšenou pozornost ochraně jeho procesních práv. Bylo by tudíž na místě, aby v souladu s poučovací povinností (§ 36 s. ř. s.) krajský soud v takové situaci účastníka řízení o vyřízení jeho žádosti s předstihem alespoň neformálně informoval, případně jej k doložení důvodů omluvy vyzval (srov. JIRSA, Jaromír. Občanské soudní řízení: soudcovský komentář. Praha, 2013. § 119). Pokud tak krajský soud v posuzovaném případě neučinil, lze mu to sice vytknout, nejedná se však s ohledem na výše uvedený výklad o vadu, která by měla za následek nezákonnost napadeného rozsudku.

[20] Co se týče námitek, jejichž cílem je zpochybnit věrohodnost výpovědí policistů s odkazem na viditelnost v době spáchání přestupku a okolnosti jako je tmavé oblečení stěžovatele, stěžovatel v žalobě pouze namítal, že správní orgány se těmito okolnostmi nezabývaly, přičemž krajský soud neshledal tuto námitku důvodnou. Při hodnocení věrohodnosti výpovědí policistů krajský soud potom odkázal na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž lze obecně policistu považovat za nestranného svědka (tj. nikoliv nutně věrohodného), nevyplývá-li z okolností konkrétního případu něco jiného (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007 č. j. 4 As 19/2007 - 114). To plyne ze skutečnosti, že policisté jsou úředními osobami a nemají za normálních okolností na výsledku přestupkového řízení zájem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 83/2010 - 63), naopak v případě nepravdivého svědectví by

mohli počítat s přísným služebním, popř. trestněprávním postihem. V nyní posuzovaném případě takové pochybnosti o věrohodnosti svědeckých výpovědí nenastaly.

[21] I s tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Přestupek nepřipoutání se bezpečnostním pásem, řešený v nyní zkoumaném případě, nepochybně patří mezi přestupky pozorovatelné pouhým okem. V normálních situacích tento přestupek není možné nijak dokumentovat (například fotografií či videozáznamem), proto věrohodné svědectví policistů zpravidla představuje jediný důkaz o jeho spáchání. Je nepochybné, že okolnosti jako je viditelnost v dané denní době apod. mohou mít vliv na pozorování přestupku nepřipoutání se bezpečnostním pásem. Samy o sobě však nevylučují možnost pozorování tohoto přestupku a nevedou k nevěrohodnosti výpovědí policistů.

[22] Věrohodnost policistů jako svědků mohou snižovat důkazy svědčící o jejich zaujatosti vůči osobě obviněného (například z důvodu osobních sporů v soukromoprávních věcech). V rozsudku ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63, Nejvyšší správní soud poukázal na to, že i systém hodnocení a odměňování policistů může vzbudit pochybnosti o jejich nestrannosti, přistoupí-li k němu další okolnost spočívající například v neobvykle důkladné prohlídce stavu vozidla při běžné silniční kontrole, k níž chybí adekvátní vysvětlení. O zaujatosti policistů dále mohou svědčit rozpory v jejich výpovědích.

[23] V posuzovaném případě oba svědci shodně popsali, za jakých okolností se měl stěžovatel dopustit přestupku nepřipoutání se bezpečnostním pásem a jak probíhala následná kontrola. Policisté zpozorovali, že stěžovatel není připoután, když projížděl kolem jejich stanoviště. Proto vozidlo stěžovatele sledovali, přičemž rovněž viděli, že není připoután. Následně se měl stěžovatel bezpečnostním pásem během jízdy připoutat.

[24] V řízení přitom nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by svědčily o zaujatosti policistů proti osobě stěžovatele, nebo o jejich nestandardním chování v průběhu kontroly. Ani námitku nevěrohodnosti výpovědí policistů proto neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[25] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[26] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu